

дуинъ II билъ още малко момче, а състоянието на империята изисквало енергиченъ мжжъ. Нѣкои предлагали за регентъ Асена, който, като зетъ на Андрея II, билъ въ роднински връзки и съ Балдуина, а за да станатъ връзките още по-здрави, съветвали единъ годежъ на Балдуина съ Елена, непълнолѣтна Асенова дъщеря⁴. Асенъ заявилъ, че е съгласенъ, и обещалъ да отвоюва за Балдуина Тракия, въ която неуморимиятъ *Иванъ Дука Ватацесъ* (1222—1245), наследникъ на Теодора I Ласкарисъ, превзелъ дори Одринъ. Обаче, страхътъ отъ българитѣ и отношението на клира взели върхъ. Повикали Иванъ де Бриенъ, бившия ерусалимски кралъ, който наистина въ 1231 г. пристигналъ съ силна войска, но поради своето скъперничество и бездейностъ не оправдалъ надеждитѣ. Много рицари и оржженосци предпочели да напуснатъ латинскитѣ знамена и да постъпятъ на служба у Асена⁵.

Между това въ Пиндскитѣ земи възникнало ново царство, което скоро почнало да има силно влияние върху сѣдбинитѣ на полуострова. Тамъ (1214 г.) следъ Михаила I епирски дошълъ братъ му *Теодоръ*, дивъ и вѣроломенъ воинъ. Само въ нѣколко години той превзелъ Охридъ, Прилѣпъ и Пелагония, подчинилъ подъ властта си албанцитѣ, които тъкмо тогава подъ предводителството на Димитрия се борѣли съ венецианцитѣ въ Драчъ, превзелъ този градъ, Корфу и дори Солунъ (1222), а сѣщо и съ измѣна отнелъ отъ Ватацеса Одринъ. Славъ билъ заставенъ да се присѣдини къмъ него и да се ожени за племеницата му. Теодоровото царство се простирало вече отъ море до море: отъ Коринтския заливъ до Марица. Тогава приелъ и титлата императоръ, билъ коронясанъ отъ Димитрия Хоматиана, охридския архиепископъ, и сѣкълъ монети съ образа си.

Асенъ отначало сключилъ съ Теодора съюзъ, за чието закрепване Теодоровиятъ братъ Мануилъ се оженилъ за Асеновата незаконна дъщеря Мария; скоро, обаче, Теодоръ измѣнилъ на клетвата си и замѣнилъ приятелството си съ вражда. Съ многобройна войска отъ гърци и франки (наемници) нахлулъ въ Тракия. При село Клокотница (сега Семидже), между Пловдивъ и Одринъ, на голѣмия цариградски пѣтъ се срещнали неприятелскитѣ войски презъ априлъ 1230 година. Асенъ заповѣдалъ да носятъ напредъ разгънатъ на едно копие текста на нарушения договоръ. Съ дружина едва ли отъ 1000 кумански наемници отпочналъ той боя. Теодоръ билъ победенъ и плененъ съ много велможи. Другитѣ пленници Асенъ веднага следъ битката пусалъ на свобода и незабавно навлѣзълъ въ Теодоровото царство.

Съ необикновената си кротостъ и човѣколюбие Асенъ привлѣкълъ къмъ себе си населението на завоюваното царство, въ което жителитѣ въ по-голѣмата си частъ били българи. Безъ бой победителтъ завзелъ Одринъ и почти цѣла Македония и Албания до Драчъ⁶. Никакви нови тегиби не наложилъ той на новитѣ си провинции, освенъ обикновенитѣ данъци и издрѣжка на мѣстнитѣ гарнизони.

Отъ Самуилово време българскитѣ славяни сега пакъ сж обединени подъ единъ скиптъръ. Асеновото царство се омивало отъ три морета. Освенъ Дунавска България сега въ състава му влизатъ още: Браничево и Бѣлградъ, Нишъ и Велбждъ (Кюстендилъ), Тракия съ Дидимотихонъ и Одринъ, цѣла Македония, а именно окржзитѣ: Серски, Скопски, Прилѣпски, Дѣволски и Охридски, а по-нататъкъ Албания съ Елбасанъ до Драчъ. Деспотъ Славъ мелнишки изчезва отъ сцената; умрѣлъ е, вѣроятно, като единъ отъ най-виднитѣ Асенови боляри⁷. Въ Солунъ и въ остатъцитѣ отъ Епирското царство билъ поставенъ Асеновиятъ зетъ *Мануилъ*, който приелъ императорска титла. Западниятъ съседъ, сръбскитъ кралъ *Стефанъ Владиславъ* билъ сѣщо тъй жененъ за Асенова дъщеря. Тогава именно Асенъ построилъ съборната цър-